

ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ ОСОБИ В ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Крамар Анастасія Павлівна

студентка, 3 курс, 31 група,
Полтавський юридичний інститут,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Полтава
e-mail: nastjakramar@gmail.com

Через загрози, які постають перед сучасним світом, йдеться, зокрема, про збільшення випадків вчинення терористичних актів і торгівлі людьми. поширення наркотичних засобів, активізацію діяльності організованої злочинності тощо, спостерігається стрімке зростання ролі правоохоронних органів у житті кожної людини. Тому обрана тема є досить актуальною, адже, зважаючи на проведення антитерористичної операції в Донецькому та Луганському регіонах держави, першочергове завдання всіх правоохоронних органів полягає в охороні державного кордону, суверенітету та територіальної цілісності України. Безпосереднім елементом системи інформаційного забезпечення їх діяльності є персональні дані, які дають змогу ідентифікувати учасників протиправних дій, свідків, потерпілих, осіб, що проводять дослідження та перевірку.

Проте у мережі Інтернет з'являються веб-сайти, які, посилаючись на співпрацю з правоохоронними органами, без будь-яких обмежень, безпідставно публікують персональні дані громадян, що є прямим порушенням не тільки національного законодавства, а й міжнародних стандартів у сфері захисту прав людини.

Відповідно до ст. 2 Закону України «Про захист персональних даних» «персональні дані – це відомості чи сукупність відомостей про фізичну

особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована». Тому вважаємо, що на законодавчому рівні доречно окреслити хоча б мінімальний перелік даних про особу, що потребують безумовного захисту. Наприклад, до нього можна включити: прізвище, повне ім'я та по батькові, дату народження, домашню і робочу адресу, поштову чи електронну адреси, місце роботи, займану посаду, номер телефону, реєстраційний номер облікової картки соціального страхування, особисте фото.

Використання та захист персональних даних особи спеціальними суб'єктами, до яких можна віднести правоохоронні служби та суд, мають певні особливості. Зокрема, у процесі діяльності правоохоронні органи накопичують в межах своїх інформаційних систем та баз даних значні обсяги персональних даних. Фактично, їх збір можна розглядати у двох площинах:

1) як роботодавці вони збирають, зберігають та використовують персональні дані своїх найманих працівників;

2) як суб'єкти владних повноважень – персональні дані осіб, яким надають адміністративні послуги, та осіб, щодо яких вчиняються процесуальні дії в межах провадження під час притягнення до адміністративної чи кримінальної відповідальності.

Однак нині, у добу електроніки, ці дані може отримати велика кількість осіб, особливо якщо їх викласти в мережі Інтернет. Виходячи з вищевикладеного, можна відзначити, що існує потреба у внесенні змін та доповнень до чинного законодавства. Зокрема, необхідно розробити Положення щодо охорони і захисту персональних даних у службовій діяльності правоохоронних органів України. У цьому Положенні мають бути детально зазначені: механізм захисту персоніфікованої інформації від неправомірного доступу; відповідальність посадових осіб за розголошення та поширення персональних даних про особу; заходи, спрямовані на покращення системи технічного захисту конфіденційної інформації щодо

фізичних осіб, яка відповідала б сучасній інформаційній безпеці у суспільстві.

Подальшого вирішення потребують також і питання забезпечення чіткої реєстрації всіх баз персональних даних правоохоронних органів у Державному реєстрі баз персональних даних із метою унеможливлення створення таємних баз; запровадження механізмів контролю з боку громадськості за обробкою персональних даних через уповноважений орган з питань захисту персональних даних. Такі кроки дадуть змогу ефективно захищати гарантоване Конституцією України право на приватність особи, а також допоможуть наблизити правозастосовчу діяльність правоохоронних органів до міжнародних та європейських стандартів.

Список використаної літератури

1. Баскаков В. Захист інформації з обмеженим доступом: розвиток вітчизняного законодавства / В. Баскаков // Підприємництво, господарство і право. – 2011. – № 4. – С. 126–128.

2. Пазюк А. В. Захист прав громадян у зв'язку з обробкою персональних даних у правоохоронній діяльності: європейські стандарти і Україна / А. В. Пазюк. – Київ : Прайвесі Юкрейн, 2001. – 206 с.